

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2000 Julkaistu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2000 N:o 1195—1198

SISÄLLYS

N:o	Sivu
1195 Laki indeksiehdon käytön rajoittamisesta	3185
1196 Valtioneuvoston asetus valtion ydinjätehuoltorahastosta annetun asetuksen muuttamisesta	3188
1197 Maa- ja metsätalousministeriön asetus TSE-riskiaineksen käsittelystä	3189
1198 Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus Energiamarkkinaviraston maksullisista suoritteista	3198

N:o 1195

Laki

indeksiehdon käytön rajoittamisesta

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kielletyt ja sallitut ehdot

Hintojen, palkkojen, ansioiden tai muiden kustannusten kehitystä kuvaavan indeksin muutoksiin perustuvan indeksiehdon tai muun siihen verrattavan sidonnaisuuden ottaminen sopimukseen on kielletty, jollei laista muuta johdu.

Tämän lain nojalla sallittuna on kuitenkin pidettävä ehtoa, jonka mukaan:

1) hyödykkeen hinta tai osa siitä määräytyy sanotusta hyödykkeestä, siihen käytetystä tarvikkeesta tai valmistusaineesta maksettavan sellaisen hinnan mukaan, johon sopijapuolella ei ole merkittävää mahdollisuutta vaikuttaa;

2) korvaus hyödykkeen tai oikeuden käytämisestä elinkeinotoiminnassa määräytyy osuutena elinkeinotoiminnan tuotosta tai liikevaihdosta;

3) hintaa tai muuta suoritusta tarkistetaan sen johdosta, että arvonlisäveroä tai muuta

hinnan taikka suorituksen määrään vaikuttavaa veroa tai julkista maksua sopimuskautena muutetaan;

4) korkokannan suuruus määräytyy suhteessa toiseen korkokantaan tai suhteessa arvopaperimarkkinalaissa (495/1989) tarkoitettussa arvopaperipörssissä tai muussa julkisessa kaupankäynnissä taikka näihin rinnastettavassa, toisessa valtiossa toimivassa, viranomaiselta toimiluvan saaneessa arvopaperipörssissä kaupankäynnin kohteeksi otettujen osakkeiden hintojen kehitykseen;

5) sopimuksessa tarkoitettu suoritus on sidottu ulkomaan rahan kurssiin.

2 §

Poikkeukset

Tätä lakia ei sovelleta:

1) eläkettä, elatusta, elinkorkoa tai haitausapua koskevaan sopimukseen;

2) vakuutus sopimukseen, paitsi elämisen varalta otettuun vakuutukseen, jossa vakuu-

HE 162/2000
VaVM 41/2000
EV 214/2000

tusmaksuja sopimuksen mukaan maksetaan vähemmän kuin viiden vuoden ajan;

3) sähkön, kaukolämmön, maakaasun tai maakaasua korvaavan kaasun toimitussopimukseen;

4) vientitakuulain (479/1962) 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun tappion varalta annettavaan valtion vientitakuuseen;

5) julkisen kehitysavun toteutussopimukseen;

6) sopimukseen, jotka koskevat tavaroiden tai palvelusten myyntiä ulkomaille, tavaroiden tai palvelusten hankintaa ulkomailta taikka kansainvälisiä raha- tai rahtimarkkinoita tai jotka muuten ovat kansainvälisluonteisia, vaikka sanottuihin sopimukseen muuten olisi sovellettava Suomen lakia;

7) sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 2 §:ssä tarkoitettuun sijoituskohteeseen;

8) asuinhuoneiston vuokrasopimukseen, joka on voimassa toistaiseksi tai tehty vähintään kolmeksi vuodeksi;

9) sellaiseen muun kuin asuinhuoneiston vuokrasopimukseen, joka on voimassa toistaiseksi tai tehty vähintään kolmeksi vuodeksi;

10) maanvuokralain (258/1966) 2 luvussa tarkoitettuun tontinvuokrasopimukseen;

11) muuhun maanvuokrasopimukseen, joka on tehty määräajaksi, vähintään 10 vuodeksi, ja jota vuokranantaja ei voi irtisanoa päättymään ennen sanotun määräajan loppuun kulumista muulla kuin maanvuokralaisa säädetyllä perusteella tai sillä perusteella, että vuokramies ei ole täyttänyt hänelle sopimuksessa määrättyä vuokra-alueen rakentamisvelvollisuutta;

12) luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetussa laissa (343/1991) tarkoitettuun säännöllistä ja yleisesti käytettävissä olevaa henkilöliikennettä koskevaan ostosopimukseen, joka on voimassa toistaiseksi tai tehty vähintään kolmeksi vuodeksi;

13) vähintään 10 vuodeksi tehtyyn sopimukseen, jolla valtio, kunta tai muu julkisoikeudellinen yhteisö tilaa yleisen tien, rautatien, sataman tai jäänmurron kokonaishoitopalvelun; eikä

14) kolmeksi vuodeksi tehtyihin yleisten

teiden, katujen ja muiden vastaavien yleisten alueiden hoitotyötä koskeviin hoitourakkasopimukseen.

3 §

Indeksiehdon salliminen rakennusurakkasopimuksissa

Valtioneuvoston asetuksella voidaan sallia indeksiehdon ottaminen asetuksen voimaantulon jälkeen tehtävään rakennusurakkasopimukseen, jonka mukainen urakka-aika on vähintään 12 kuukautta. Urakkasopimuksessa sovitusta urakkahinnasta on jätettävä tarkistamatta siihen sisältyvät palkkakustannukset asetuksella tarkemmin säädetyllä tavalla.

Urakkahinnan muuta osaa tarkistettaessa saadaan indeksin muutoksesta ottaa huomioon enintään kaksi kolmasosaa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään indeksiehdon soveltamiseen liittyvistä muista ehdoista.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta muuhun asuntorakentamista koskevaan urakkasopimukseen kuin sellaiseen urakkasopimukseen, johon perustuva rakennustyö on hyväksytty aravalain (1189/1993), vuokrasuntolainojen korkotuesta annetun lain (867/1980), omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain (1204/1993), asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (1205/1993) tai asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain (205/1996) mukaisesti lainoitettavaksi tai korkotuettavaksi. Tällaisen työn urakka-aika saa olla 1 momentissa säädettyä lyhyempi.

4 §

Indeksiehdon salliminen muissa tapauksissa

Valtioneuvoston asetuksella voidaan muisakin kuin 3 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sallia indeksiehdon ottaminen määrätynlaisiin asetuksen voimaantulon jälkeen vähintään vuodeksi tehtäviin sopimukseen, joita ei voida irtisanoa päättymään sitä aikaisemmin.

Valtiovarainministeriö voi hakemuksesta antaa luvan hyväksymänsä indeksiehdon ottamiseen yksittäiseen sopimukseen tai useisiin sopimukseen, jotka perustuvat vakiosopi-

mukseen, sen kestoajasta riippumatta, jos siihen on perusteltua syytä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla asetuksella tai 2 momentissa tarkoitettulla päätöksellä ei voida kuitenkaan myöntää lupaa indeksiehdon käyttämiseen velkasuhteessa, joka perustuu velaksiantoon tai sopimuksesta johtuvan vastikkeen velaksi jättämiseen.

5 §

Seuraamukset

Indeksiehto, joka on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastainen, on mitätön.

Jos ehdon mitättömyys johtaisi kohtuuttomuuteen, ehto voidaan osaksi tai kokonaan ottaa huomioon tai sopimusta muulla tavoin sovitella sen mukaan kuin varallisuusoi-

dellisista oikeustoimista annetun lain (228/1929) 36 §:ssä säädetään.

6 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Voimassaolo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001 ja on voimassa vuoden 2003 loppuun.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

N:o 1196

Valtioneuvoston asetus**valtion ydinjätehuoltorahastosta annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2000

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty kauppa- ja teollisuusministeriön esittelystä,

kumotaan 12 päivänä helmikuuta 1988 valtion ydinjätehuoltorahastosta annetun asetuksen (162/1988) 10 §:n 3 momentti,

muutetaan 5 §:n 6 kohta, 5 §:n 10 kohdan, 7 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 8 § sekä 9 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto,

lisätään 8 §:än uusi 2 momentti seuraavasti:

5 §

6) päättää ydinerģialain 52 §:n 5 momentissa tarkoitetusta sijoitustoiminnasta;

10) tehdä ehdotus rahaston talousarvioksi ja hyväksyä rahaston tilinpäätös;

7 §

Valtion ydinjätehuoltorahaston muun henkilökunnan ottaa toimitusjohtaja talousarvion osoittamissa rajoissa.

8 §

Valtion ydinjätehuoltorahaston toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten palkkiot vahvistaa kauppa- ja teollisuusministeriö. Muun henkilökunnan palkkauksen määrää toimitusjohtaja rahaston talousarvion osoittamissa rajoissa.

Valtion ydinjätehuoltorahastoon sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa valtion matkustussääntöä.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2000

Kauppa- ja teollisuusministeri *Sinikka Mönkäre*

9 §

Valtion ydinjätehuoltorahaston talousarvion vahvistaa kauppa- ja teollisuusministeriö hankittuaan siitä lausunnon niiltä jätehuoltovelvollisilta, joilla on oikeus saada rahastosta ydinerģialain 52 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa ja asian oltua valmistavasti käsiteltävänä valtioneuvoston raha-asiainvalliokunnassa. Talousarvioon on liitettävä selvitys kunakin vuonna palkattavan henkilökunnan määrästä sekä siitä, missä määrin rahaston tehtäviä voidaan suorittaa virkatyönä kauppa- ja teollisuusministeriössä ja missä määrin rahasto voi käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön toimitiloja ja irtaimistoa samoin kuin ministeriölle tästä aiheutuvien kustannusten määrästä ja niiden mahdollisesta korvaamisesta ministeriölle.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Ylitarkastaja Esa Joutsenvirta

N:o 1197

Maa- ja metsätalousministeriön asetus TSE-riskiaineen käsittelystä

Annettu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2000

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/1980) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Tämän asetuksen tarkoituksena on estää tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden (TSE-taudit) taudinaiheuttajien leviäminen ihmisiin ja eläimiin eläimistä saatavien tuotteiden välityksellä.

Asetusta sovelletaan nautaeläinten, lampaiden ja vuhien osiin, jotka voivat aiheuttaa TSE-tautien leviämisen vaaraa (*TSE-riskiaines*). Asetus koskee riskiaineen poistamista eläimistä sekä sen kuljetusta, varastointia, käsittelyä ja hävittämistä.

2 §

Soveltamisalan rajaus

Tätä asetusta ei sovelleta TSE-riskiaineen poistamiseen eläimistä ja sen käsittelyyn ja varastointiin teurastamoissa, teurastuspaikoissa ja leikkaamoissa. Asetus kuitenkin koskee näissä laitoksissa syntyvän riskiaineen kuljetusta pois laitoksista, käsittelyä laitojen ulkopuolella ja hävittämistä. Riskiaineen poistamisesta teurastuksen ja lihan leikkaamisen yhteydessä säädetään erikseen TSE-riskiaineen erottamisesta teurastamossa, teurastuspaikassa ja leikkaamossa sekä luulihan valmistuskiellosta annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (18/EEO/2000).

Asetusta ei myöskään sovelleta seuraaviin tuotteisiin:

1) kosmeettiset valmisteet, lääkkeet sekä terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet, sekä näiden tuotteiden raaka-aineet ja välituotteet;
2) tuotteet, joita ei ole tarkoitettu käytettäväksi elintarvikkeissa, rehuissa tai lannoitteissa, sekä näiden tuotteiden raaka-aineet ja välituotteet; sekä

3) tutkimukseen, opetukseen tai näyttelyihin tarkoitetut eläimistä saatavat tuotteet, joita ei käytetä ihmisten tai muiden kuin tutkimuksia varten pidettyjen eläinten ravinnoksi.

Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluva TSE-riskiaines on pidettävä erillään 2 momentissa tarkoitetuista tuotteista.

3 §

Muut säännökset

TSE-riskiaineeseen sovelletaan eläinjätettä koskevia säännöksiä, ellei tässä asetuksessa toisin säädetä. Eläinjätteestä säädetään eläinjätteen käsittelystä annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1022/2000).

4 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) TSE-riskiaineella tai riskiaineella seuraavia eläinten kudoksia:

a) yli 12 kuukauden ikäisten nautaeläinten kallo, aivot ja silmät, nielurisat (tonsillat) ja selkäydin;

b) yli 12 kuukauden ikäisten lampaiden ja

vuohien sekä sellaisten lampaiden ja vuohien, joiden ikenistä on puhjennut pysyvä etuhammas, kallo, aivot ja silmät, nielurisat (tonsillat) ja selkäydin;

c) nautaeläinten suolet pohjukaisuolen (duodenum) alusta peräsuolen (rectum) loppuun asti, ei kuitenkaan suolten sisältö;

d) lampaiden ja vuohien perna;

e) a, b, c ja d alakohdissa tarkoitettua kudosta sisältävä kuollut eläin tai eläimen osa, josta tätä kudosta ei ole poistettu.

2) *riskiaineen tuottajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka toiminnassa syntyy riskiainesta;

3) *käsittämättömällä riskiaineella* riskiainesta, jota ei ole käsitelty tämän asetuksen mukaisesti;

4) *esikäsitellyllä* riskiaineen käsittelyä taudinaiheuttajien tuhoamista varten ennen aineksen hävittämistä tai hautaamista;

5) *riskiaineen esikäsitteilylaitoksella* laitosta, jossa riskiaines esikäsitellään;

6) *riskiaineen polttolaitoksella* laitosta, jossa riskiaines hävitetään polttamalla; sekä

7) *riskiaineen käsittelylaitoksella* riskiaineen esikäsitteilylaitosta ja riskiaineen polttolaitosta.

5 §

Valvontaviranomaiset

Tämän asetuksen noudattamisen valvontaa johtaa maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosasto.

Tässä asetuksessa tarkoitettuja valvontaviranomaisia ovat:

- 1) läänin alueella läänineläinlääkäri;
- 2) kunnan alueella kunnaneläinlääkäri;
- 3) riskiaineen esikäsitteilylaitoksissa Kasvintuotannon tarkastuskeskus; sekä
- 4) riskiaineen polttolaitoksissa ja käsittämättömän riskiaineen varastoissa kunnaneläinlääkäri.

2 luku

Riskiaineen käsittely ja varastointi

6 §

Riskiaineen poistaminen eläimistä

TSE-riskiaines saadaan poistaa kuolleista

eläimistä tai niiden osista vain riskiaineen esikäsitteilylaitoksessa. Riskiaineen poistaminen näytteenottoa tai tutkimusta varten on kuitenkin sallittua myös muualla.

Riskiaineen poistamisesta teurastamossa, teurastuspaikassa ja leikkaamossa säädetään 2 §:ssä tarkoitetussa asetuksessa.

7 §

Riskiaineen tuottajan velvollisuudet

Riskiaineen tuottajan on huolehdittava, että riskiaines käsitellään tai toimitetaan käsiteltäväksi tässä asetuksessa säädetyllä tavalla.

Jos riskiaineen tuottaja ei voi luotettavasti erotella riskiainesta muusta eläinjättestä, kaikkea hänen tuottamaansa eläinjätettä on käsiteltävä riskiaineena.

8 §

Riskiaineen kerääminen ja kuljetus

TSE-riskiaines on kerättävä ja kuljetettava liitteen 1 mukaisesti.

9 §

Riskiaineen varastointi

TSE-riskiainesta, on oltava hyväksytty käyttötarkoitustaan varten. Uusi tai olennaisesti muutettu varasto saadaan ottaa käyttöön vasta hyväksymisen jälkeen. Hyväksymistä ei kuitenkaan tarvita riskiaineen tilapäiselle säilytyspaikalle, joka sijaitsee riskiaineen syntymispaikan välittömässä läheisyydessä, eikä myöskään varastolle, joka sijaitsee riskiaineen käsittelylaitoksen taikka teurastamon tai teurastuspaikan yhteydessä.

Varaston hyväksymistä on haettava kirjallisesti. Hyväksymisestä päättää kunnaneläinlääkäri, jonka toimialueella varasto sijaitsee. Kunnaneläinlääkäriin on tarkastettava varasto ennen hyväksymistä koskevan asian ratkaisemista.

Varaston hyväksymisen edellytykset ovat:

1) varasto täyttää liitteen 2 mukaiset vaatimukset; sekä

2) riskiaines kuljetetaan varastoon ja sieltä pois liitteen 1 mukaisesti.

10 §

Riskiaineuksen käsittely

TSE-riskiaine on käsiteltävä:

- 1) riskiaineuksen polttolaitoksessa; taikka
- 2) riskiaineuksen esikäsitteilylaitoksessa ja sen jälkeen

- a) riskiaineuksen polttolaitoksessa; tai
- b) hautaamalla kaatopaikoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (861/1977) tarkoitetulle kaatopaikalle, joka saa ottaa vastaan tällaista jätettä.

Riskiaineuksen muu käsittely on sallittua seuraavasti:

- 1) riskiaine saadaan haudata maahan, jos sitä syntyy vaikeapääsyisessä paikassa tai niin vähäisiä määriä kerrallaan, että sen kuljetus riskiaineuksen käsitteilylaitokseen aiheuttaisi kohtuuttomia kustannuksia; sekä

- 2) valvontaviranomainen saa määrätä riskiaineuksen poltettavaksi tai haudattavaksi maahan valvontaviranomaisen valvonnassa, jos:

- a) riskiaineuksen kuljettaminen aiheuttaisi eläintautien leviämisen vaaraa;
- b) käsittely riskiaineuksen esikäsitteilylaitoksessa ei poistaisi haitallisia vieraita aineita riskiaineuksesta; tai
- c) riskiaineuksen käsitteilylaitos ei voi ottaa vastaan riskiainesta.

Edellä 1 momentin 2 kohdan b alakohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetussa riskiaineuksen hautaamisessa on noudatettava, mitä eläinjätteen käsitteilyä annetussa maaja metsätalousministeriön asetuksen liitteessä 3 säädetään eläinjätteen hautaamisesta.

11 §

Riskiaineuksen värjääminen

Esikäsitteilyyn tarkoitettu värjäämätön, puutteellisesti tai virheellisesti värjätty riskiaine on värjättävä esikäsitteilylaitoksessa. Värjääminen on suoritettava välittömästi sen jälkeen, kun riskiaine on poistettu kuolleesta eläimestä, tai jos sitä ei poisteta, riskiainesta sisältävä kuollut eläin tai sen osat on kokonaan värjättävä ennen esikäsitteilyä. Riskiainesta, joka 10 §:n mukaisesti poltetaan tai haudataan ilman esikäsitteilyä, ei tarvitse värjätä.

Riskiaine on värjättävä siten, että väriaine on selvästi havaittavissa sekä ennen esikäsitteilyä että sen jälkeen. Värjäämiseen on käytettävä Patenttisininen V (E 131) tai Brilljanttisininen FCF (E 133) elintarvikeväriä.

3 luku

Riskiaineuksen käsitteilylaitosten hyväksyminen

12 §

Hyväksymismenettely

Riskiaineuksen käsitteilylaitoksen on oltava hyväksytty käyttötarkoitustaan varten. Uusi tai olennaisesti muutettu laitos saadaan ottaa käyttöön vasta hyväksymisen jälkeen.

Riskiaineuksen käsitteilylaitoksen hyväksymistä on haettava kirjallisella hakemuksella, joka on toimitettava hyväksymisestä päättävälle valvontaviranomaiselle. Riskiaineuksen esikäsitteilylaitoksen hyväksymisestä päättää Kasvintuotannon tarkastuskeskus. Riskiaineuksen polttolaitoksen hyväksyy läänineläinlääkäri, jonka toimialueella laitos sijaitsee.

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen on tarkastettava riskiaineuksen esikäsitteilylaitos ennen kuin se ratkaisee laitoksen hyväksymistä koskevan asian. Kunnaneläinlääkäriin on läänineläinlääkäriin pyynnöstä tarkastettava riskiaineuksen polttolaitos ja annettava sen hyväksymisestä lausunto läänineläinlääkärille ennen kuin läänineläinlääkäri ratkaisee hyväksymistä koskevan asian.

13 §

Riskiaineuksen polttolaitoksen hyväksyminen

Riskiaineuksen polttolaitoksen hyväksymisen edellytykset ovat:

- 1) riskiaine kuljetetaan laitokseen liitteen 1 mukaisesti;
- 2) riskiaine varastoidaan laitoksessa liitteen 2 mukaisesti;
- 3) laitoksessa on laitteisto, jossa riskiaine palaa täydellisesti; sekä
- 4) laitoksen kapasiteetti on riittävä sen vastaanottaman riskiaineuksen määrään ja laatuun nähden.

14 §

Riskiaineksen esikäsittelylaitoksen hyväksyminen

Riskiaineksen esikäsittelylaitoksen hyväksymisen edellytyksenä on, että laitos täyttää liitteen 3 mukaiset vaatimukset.

4 luku

Valvonta

15 §

Riskiaineksen varastoinnin ja käsittelylaitosten valvonta

Valvontaviranomaisten on valvottava, että 9 §:n nojalla hyväksytyt varasto ja hyväksytyt riskiaineksen käsittelylaitokset jatkuvasti täyttävät hyväksymisen edellytykset.

Kunnaneläinlääkäriin on tarkastettava 9 §:n nojalla hyväksytyt varasto vähintään kerran vuodessa ja riskiaineksen polttolaitos vähintään joka toinen vuosi.

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen on tarkastettava riskiaineksen esikäsittelylaitos vähintään neljä kertaa vuodessa. Kunnaneläinlääkäriin on osallistuttava tarkastuskäynteihin. Kunnaneläinlääkäriin on lisäksi valvottava laitoksessa suoritettavaa riskiaineksen poistoa kuolleista eläimistä.

16 §

Muu valvonta

Kunnaneläinlääkäriin on valvottava tämän asetuksen säännösten noudattamista toimialueellaan. Kunnaneläinlääkäriin on tarvittaessa tehtävä 15 §:ssä säädetyn valvonnan lisäksi tarkastuskäyntejä paikkoihin, joissa TSE-riskiainesta tuotetaan, kerätään, varastoidaan, kuljetetaan tai käsitellään.

17 §

Valvontaviranomaisten toimenpiteet

Jos tämän asetuksen säännöksiä ei noudateta, valvontaviranomaisen on kehoitettava määrääjässä korjaamaan puute. Valvontavi-

ranomaisen on myös tarvittaessa ryhdyttävä eläintautilain (55/1980) 8 §:ssä säädettyihin toimenpiteisiin eläintautien leviämisen estämiseksi ja eläinjätteestä valmistettavan rehun hygieenisen laadun turvaamiseksi.

Kunnaneläinlääkäriin on valvottava Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen antamien kehoitusten noudattamista ja tarvittaessa opastettava puutteiden korjaamisessa.

Rangaistuksista, joita voidaan tuomita tämän asetuksen säännösten rikkomisesta, säädetään eläintautilain 23 §:ssä.

18 §

Hyväksymisen peruuttaminen

Valvontaviranomaisen on peruutettava hyväksymänsä käsittelemättömän riskiaineksen varaston, riskiaineksen käsittelylaitoksen tai riskiaineksen polttolaitoksen hyväksyminen määräajaksi tai kokonaan seuraavissa tapauksissa:

- 1) hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty, puute ei ole vähäinen ja puutetta ei ole kehoituksesta huolimatta korjattu;
- 2) toiminta aiheuttaa vakavaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle;
- 3) toiminnasta on annettu vääriä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat vaikuttaneet hyväksymiseen; tai
- 4) toiminta on lopetettu.

19 §

Ilmoitukset

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen on viipymättä ilmoitettava maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosastolle sekä asianomaiselle läänineläinlääkärille ja kunnaneläinlääkärille:

- 1) riskiaineksen esikäsittelylaitosten hyväksymistä koskevat hakemukset;
- 2) päätökset esikäsittelylaitosten hyväksymisestä ja hyväksymisen peruuttamisesta;
- 3) esikäsittelylaitosten tarkastusten tulokset; sekä
- 4) puutteet hyväksymiensä esikäsittelylaitosten toiminnassa;

Kunnaneläinlääkäriin on viipymättä ilmoitettava:

- 1) läänineläinlääkärille
  - a) käsittelemättömän riskiaineksen varastojen hyväksymistä koskevat päätökset;
  - b) puutteet hyväksymiensä varastojen sekä eläinjätteen polttolaitosten toiminnassa;
  - c) puutteet 16 §:n nojalla valvomassaan toiminnassa; sekä

2) Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle

- a) 17 §:n mukaisesti annettujen kehotusten noudattamatta jättämisestä; sekä

- b) puutteista riskiaineksen esikäsittelylaitoksissa suoritettavassa riskiaineksen poistamisessa.

Läänineläinlääkärin on viipymättä ilmoitettava maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosastolle tietoonsa tulleista puutteista tämän asetuksen noudattamisessa.

20 §

Rekisterit

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen on pidettävä hyväksymistään riskiaineksen esikäsittelylaitoksista rekisteriä lääneittäin. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen on lähetettävä rekisterin sisältö tiedoksi maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosastolle puolivuositain tammikuun ja heinäkuun loppuun mennessä.

Kunnaneläinlääkärin on pidettävä toimialueellaan rekisteriä hyväksymistään käsittelemättömän eläinjätteen varastoista.

Läänineläinlääkärin on pidettävä toimialueellaan rekisteriä hyväksymistään riskiaineksen polttolaitoksista sekä kunnaneläinlääkärin hyväksymistä käsittelemättömän eläinjätteen varastoista. Läänineläinlääkärin on lähetettävä rekisterien sisältö tiedoksi maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosastolle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

21 §

Luettelot

Valvontaviranomaisen on pidettävä luetteloa tekemistään tarkastuskäynneistä. Luettelon tiedot on säilytettävä vähintään viisi vuotta.

5 luku

Erinäiset säännökset

22 §

Kustannukset

Kunnaneläinlääkärille maksetaan valtion varoista palkkio ja korvaus kustannuksista tässä asetuksessa säädettyjen tarkastusten perusteella. Palkkion ja korvauksen suuruudesta ja maksumenettelystä säädetään eläinlääkäreiden toimituspalkkioista annetussa asetuksessa (1269/1989).

Maksuista, joita peritään Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen suorittamasta valvonnasta, säädetään eläintautilain 15 §:ssä ja Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen suoritteiden maksullisuudesta annetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä (950/1998).

23 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta tämän asetuksen nojalla annettuun valvontaviranomaisen päätökseen säädetään eläintautiasetuksen (601/1980) 17 §:ssä ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain (1203/1992) 1 §:ssä.

24 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

25 §

Siirtymäsäännökset

Eläinjätteen käsittelystä annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen mukainen suuririskisen eläinjätteen käsittelyä varten hyväksytty laitos saa ennen 1 päivää huhtikuuta 2001 toimia riskiaineksen esikäsittelylaitoksena ilman tämän asetuksen mukaista hyväksymistä, jos laitos

- 1) erottaa TSE-riskiaineksen muusta eläinjätteestä ja käsittelee ne erikseen;

- 2) varastoi käsittelemättömän riskiainek-

sen, esikäsitellyn riskiaineksen ja niistä sisältävät tuotteet selkeästi erillään muista tuotteista;

3) värjää riskiaineksen 11 §:n mukaisesti; sekä

4) noudattaa omavalvontasuunnitelmaa, joka sisältää 1—3 kohdan mukaiset toiminnalliset vaatimukset.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2000

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Eläinlääkintötarkastaja Pekka Rantajarvi

TSE-RISKIAINEKSEN KERÄÄMISTÄ, KULJETUSTA JA VARASTOINTIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

1. Kuljetusvälineet

1.1. Riskiaineiden kuljetus ei saa aiheuttaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.

1.2. Riskiaine on kerättävä ja kuljetettava tarkoitukseen sopivissa, tiiviissä ja helposti puhtaana pidettävissä astioissa, säiliöissä tai muissa pakkauksissa taikka ajoneuvoissa.

1.3. Pakkauksissa tai ajoneuvoissa on oltava tiiviit kannet tai ne on peitettävä niin, etteivät ne vuoda yli.

1.4. Pakkaukset, ajoneuvot ja kuljetuksessa käytetyt peitteet on puhdistettava ja desinfioitava jokaisen käytön jälkeen, ja ne on pidettävä hyvässä kunnossa. Pakkaukset on hävitettävä asianmukaisesti esimerkiksi polttamalla.

1.5. Riskiainesta ei saa kuljettaa samanlaisesti samassa ajoneuvossa elävien eläinten tai eläimistä saatujen tuotteiden kanssa.

1.6. Riskiaineiden kuljettajan on pidettävä luetteloa riskiaineiden kuljetukseen käyttämistään ajoneuvoista.

2. Kuljetusasiakirjat

2.1. Riskiaineiden mukana kuljetuksen ai-

kana on oltava asiakirja, josta käy ilmi sen laji tai laatu, alkuperä, määrä ja vastaanottaja sekä kuljettajan nimi ja osoite. Asiakirjassa on oltava seuraava merkintä: TSE-RISKIAINESTA. EI ELINTARVIKKEEKSI EIKÄ REHUKSI.

2.2. Riskiaineiden kuljettajan on säilytettävä kuljetusasiakirjat vähintään 3 vuotta kuljetuksen jälkeen.

2.3. Kuljetusasiakirjat on pyydettyäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

3. Kuljetusmerkinnät

3.1. Riskiaineiden kuljetukseen käytettävät pakkaukset on varustettava seuraavalla merkinnällä: TSE-RISKIAINESTA. EI ELINTARVIKKEEKSI EIKÄ REHUKSI. Lisäksi pakkauksiin on merkittävä riskiaineiden laji tai laatu ja alkuperä.

3.2. Merkinnät on tehtävä vähintään kaksi senttimetriä korkeilla kirjaimilla.

3.3. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa sinetöidä kuorman. Kuorma on tällöin kuljetettava murtamatta sinettiä.

TSE-RISKIAINEKSEN VARASTOINTIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

1. Riskiaines on varastoitava ja käsiteltävä hygieenisesti. Varastointi ei saa aiheuttaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.

2. Varastossa on oltava asianmukaiset tilat ja välineet riskiaineksen varastointia ja käsittelyä varten. Astioiden, säiliöiden ja muiden pakkausten on oltava tiiviitä ja helposti puhtaana pidettäviä.

3. Käsittelemätön ja esikäsitelty riskiaines on pidettävä selkeästi erillään eläimistä saaduista muista tuotteista.

4. Varaston on oltava tiiviillä alustalla ja siten katettu ja suojattu, että eläimet eivät pääse sinne.

5. Valumavesien pääsy varastosta ympäristöön on estettävä asianmukaisesti.

6. Asiattomien henkilöiden pääsy varastoon on estettävä käyttämällä esimerkiksi lukittuja kontteja tai aitauksia.

7. Varaston ulkopuolella on oltava selkeä merkintä: TSE-RISKIAINESTA.

RISKIAINEKSEN ESIKÄSITTELYLAITOKSEN HYVÄKSYMISEN EDELLYTYKSET

Riskiaineksen esikäsitteilylaitoksen hyväksymisen edellytyksenä on, että laitos täyttää seuraavat vaatimukset:

1. Laitoksessa riskiaines kuumennetaan suljetussa kuumennuslaitteessa siten, että aineksen lämpötila sen kaikissa osissa on keskeytyksettä 20 minuutin ajan vähintään 133°C astetta vähintään kolmen barin absoluuttisessa paineessa.

2. Riskiaineksen ainesosat ovat 1 kohdassa tarkoitetun käsittelyn aikana halkaisijaltaan enintään 50 millimetriä.

3. Laitoksessa on erillinen käsittelylinja yksinomaan riskiaineksen käsittelyä varten.

4. Laitos täyttää suuririskisen eläinjätteen käsittelyä koskevat vaatimukset, joista säädetään eläinjätteen käsittelystä annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen liitteessä 4.

5. Laitos pitää vastaanottamistaan eläinjäte-eristä luetteloa, joka sisältää tiedot eläin-

jätteen määrästä, laadusta tai lajista, tuottajasta sekä kuljettajasta.

6. Jos laitoksessa poistetaan kuolleista eläimistä riskiainesta, se suoritetaan kunnan eläinlääkärin valvonnassa ja siten, että riskiainesta ei pääse muun eläinjätteen joukkoon.

7. Riskiaines värjätään laitoksessa 11 §:n mukaisesti.

8. Riskiaines käsitellään, pakataan ja varastoidaan laitoksessa täysin erillään laitoksen muusta toiminnasta.

9. Esikäsitelty riskiaines toimitetaan laitoksesta suoraan riskiaineksen polttolaitokseen tai kaatopaikalle 10 §:n mukaisesti.

10. Riskiaines kuljetetaan laitokseen ja esikäsitelty riskiaines sieltä pois liitteen 1 mukaisesti.

11. Laitos noudattaa Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen hyväksymää omavalvontasuunnitelmaa.

N:o 1198

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus
Energiamarkkinaviraston maksullisista suoritteista

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2000

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 21 päivänä helmikuuta 1992 annetun valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 348/1994:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään Energiamarkkinaviraston maksullisista suoritteista, niiden maksuperusteista sekä julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista.

2 §

Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet

Valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja julkisoikeudellisia suoritteita, joista Energiamarkkinavirasto perii tämän asetuksen 4 ja 5 §:ssä säädetty maksut, ovat:

- 1) päätös sähkö- tai maakaasuverkkolupa-asiassa;
- 2) päätös sähköjohtojen rakentamislupa-asiassa;
- 3) päätös sähkö- tai maakaasuverkon siirtoa koskevassa asiassa;
- 4) päätös sähkö- tai maakaasu liiketoimintojen eriyttämistä koskevassa asiassa;
- 5) päätös poikkeusluvasta maakaasun siirtopalvelun tarjoamisessa;

- 6) sähköverkonhaltijoiden valvonta; sekä
- 7) maakaasuverkonhaltijoiden valvonta.

3 §

Maksulliset liiketaloudelliset suoritteet

Valtion maksuperustelain 7 §:ssä tarkoitettuja muita suoritteita, jotka Energiamarkkinavirasto hinnoittelee liiketaloudellisin perustein, ovat seuraavat tilaukseen tai muuhun toimeksiantoon perustuvat palvelut ja muut suoritteet:

- 1) selvitykset, tutkimukset ja julkaisut;
- 2) Energiamarkkinaviraston henkilöstön käyttö ulkopuolisissa koulutus-, suunnittelu- ja muissa asiantuntijatehtävissä lukuun ottamatta tehtäviä, jotka välittömästi tukevat Energiamarkkinaviraston valvontatehtäviä tai maksutonta toimintaa;
- 3) tilojen ja laitteiden käyttö sekä virasto- ja toimistopalvelut ulkopuolisille;
- 4) menetelmien, tietojärjestelmien, ohjelmien ja vastaavien suoritteiden sekä tietojärjestelmissä olevien tietoaineistojen käyttöoikeuksien ja tietoaineistojen tekninen luovuttaminen tilauksesta ulkopuolisille; sekä
- 5) valokopiot ja muut jäljennökset.

4 §

Hakemusmaksut

Energiamarkkinaviraston hakemukseen antamista päätöksistä peritään hakijalta maksuja seuraavasti:

- 1) sähkö- ja maakaasuverkkolupa-asiat:
  - a) päätös sähköverkkolupahakemukseen 9 000 markkaa;
  - b) päätös maakaasuverkkolupahakemukseen 5 000 markkaa;
  - c) päätös järjestelmävastaavan sähköverkkolupahakemukseen 30 000 markkaa;
  - d) päätös järjestelmävastaavan maakaasuverkkolupahakemukseen 20 000 markkaa;
  - e) päätös sähköverkkotoiminnan luvanvaraisuudesta vapauttamista koskevassa asiassa 4 500 markkaa;
  - f) päätös maakaasuverkkotoiminnan luvanvaraisuudesta vapauttamista koskevassa asiassa 3 500 markkaa;
- 2) sähköjohtojen rakentamislupa-asioissa päätös nimellisjännitteeltään vähintään 110 kilovoltin sähköjohdon rakentamislupahakemukseen 13 000 markkaa;
- 3) sähkö- ja maakaasuverkon siirtoa koskevat asiat:
  - a) päätös sähköverkon siirtoa koskevaan hakemukseen 14 000 markkaa;
  - b) päätös maakaasuverkon siirtoa koskevaan hakemukseen 8 000 markkaa;
- 4) sähkö- ja maakaasuliiketoimintojen eriyttämistä koskevat asiat:
  - a) päätös sähkö- tai maakaasuliiketoimintojen eriyttämistä koskevaan poikkeuslupahakemukseen 4 500 markkaa;
  - b) päätös lisämääräajan myöntämisestä maakaasuliiketoimintojen eriyttämiseen 4 500 markkaa; sekä
- 5) päätös poikkeusluvasta maakaasun siirtopalvelun tarjoamisessa 4 500 markkaa.

5 §

Sähköverkonhaltijoiden valvontamaksut

Energiamarkkinaviraston suorittamasta sähköverkonhaltijoiden valvonnasta peritään verkonhaltijoilta vuotuista valvontamaksua.

Jakeluverkonhaltijoilta perittävä valvontamaksu on 0,5 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myynti-

tuotoista, kuitenkin vähintään 24 000 markkaa.

Alueverkonhaltijoilta perittävä valvontamaksu on 0,15 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 24 000 markkaa.

Järjestelmävastuuseen määrätyn kantaverkonhaltijan valvontamaksu on 500 000 markkaa.

6 §

Sähköverkonhaltijoiden valvontamaksujen määrittäminen

Valvontamaksu peritään 5 §:n 2 momentin mukaisesti, jos verkonhaltijalla on hallinnassaan sähkömarkkinalain (386/1995) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua jakeluverkkoa, sekä 5 §:n 3 momentin mukaisesti, jos verkonhaltijalla on hallinnassaan ainoastaan nimellisjännitteeltään vähintään 110 kilovoltin sähköverkkoa.

Verkkotoiminnan myyntituotoilla tarkoitetaan myynninvähennyserillä, kuten arvonnalisävero ja luottotappiot, vähennetyn verkkotoiminnan liikevaihdon ja verkkoliiketoiminnan muiden tuottojen summaa.

Jos valvontamaksun määrätymisen perusteena oleva tilikausi poikkeaa kalenterivuodesta, muunnetaan verkkoliiketoiminnan myyntituotot valvontamaksua määrättäessä yhtä vuotta vastaaviksi kertomalla ne luvulla 12 jaettuna tilikauden pituus kuukausina.

7 §

Maakaasuverkonhaltijoiden valvontamaksut

Energiamarkkinaviraston suorittamasta maakaasuverkonhaltijoiden valvonnasta peritään verkonhaltijoilta vuotuista valvontamaksua.

Maakaasuverkonhaltijoilta perittävä valvontamaksu on 0,02 penniä verkonhaltijan edellisenä vuonna verkossaan siirtämää maakaasukuutiometriä kohti, kuitenkin vähintään 13 000 markkaa.

Järjestelmävastuuseen määrätyn maakaasuverkonhaltijan valvontamaksu on 150 000 markkaa.

N:o 1198

8 §
Voimaantulo

tammikuuta 2001 ja se on voimassa vuoden
2001 loppuun.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2000

Kauppa- ja teollisuusministeri *Sinikka Mönkäre*

Ylitarkastaja Mauri Valtonen